

Byla C-274/09

Privater Rettungsdienst und Krankentransport Stadler

prieš

Zweckverband für Rettungsdienst und Feuerwehralarmierung Passau

(*Oberlandesgericht München*

prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Viešieji pirkimai — Direktyva 2004/18/EB — Viešųjų paslaugų koncesija — Gelbėjimo paslaugos — „Viešojo paslaugų pirkimo“ ir „viešosios paslaugų koncesijos“ atskyrimas“

Generalinio advokato J. Mazák išvada, pateikta 2010 m. rugsėjo 9 d. I - 1338

2011 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo (trečioji kolegija) sprendimas I - 1350

Sprendimo santrauka

1. *Teisės aktų derinimas — Viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarka — Direktyva 2004/18 — Viešasis paslaugų pirkimas — Viešoji paslaugų koncesija — Atskyrimo kriterijai*
(*Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18 1 straipsnio 2 dalies a ir d punktai ir 4 straipsnis*)

2. *Teisės aktų derinimas — Viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarka — Direktyva 2004/18 — Viešoji paslaugų koncesija — Sąvoka*
(*SESV 49 straipsnis ir SESV 56 straipsnis, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18 1 straipsnio 2 dalies d punktas ir 4 straipsnis*)

1. Lyginant viešojo paslaugų pirkimo sutarties ir viešosios paslaugų koncesijos apibrėžtis, pateiktas atitinkamai Direktyvos 2004/18 dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 1 straipsnio 2 dalies a ir d punktuose bei 4 dalyje, matyti, kad viešojo paslaugų pirkimo sutartis ir viešoji paslaugų koncesija skiriasi atlygiu už suteiktas paslaugas. Viešojo paslaugų pirkimo sutartis apima atlygį, kurį, nors jis ir nėra vienintelis, perkančioji organizacija moka tiesiogiai paslaugų teikėjui, o paslaugų teikimo atveju atlygis už suteiktas paslaugas yra tik teisė eksploatuoti paslaugą arba tokia teisė kartu su užmokesčiu.

kriterijų kvalifikuojant kaip viešą paslaugų koncesiją, viešosios paslaugų koncesijos atveju koncesininkas prisiima su nagrinėjamų paslaugų teikimu susijusią riziką ir su paslaugos teikimu susijusios rizikos neperkėlimas paslaugos teikėjui reiškia, jog aptariamas sandoris yra viešojo paslaugų pirkimo sutartis, o ne viešoji paslaugų koncesija. Siekiant padaryti išvadą, kad egzistuoja paslaugų koncesija, reikia patikrinti, ar sutartas atlyginimo būdas siejamas su paslaugų teikėjo teise teikti paslaugą ir suponuoja tai, kad jis prisiimtų su šios nagrinėjamos paslaugos teikimu susijusią riziką. Net jeigu iš tiesų ši rizika iš pat pradžių gali būti labai ribota rizika, kvalifikuojant kaip paslaugų koncesiją būtina, kad perkančioji institucija perkeltų koncesininkui visą jai tenkančią riziką ar bent jau didelę jos dalį.

Sutarties dėl paslaugų atveju aplinkybė, kad kontrahentas negauna atlygio tiesiogiai iš perkančiosios organizacijos, o turi teisę rinkti jį iš trečiųjų asmenų, atitinka Direktyvos 2004/18 1 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą atlygio reikalavimą. Net jeigu atlyginimo būdas yra vienas iš lemiamų

(žr. 24–26, 29 punktus)

2. Direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo 1 straipsnio 2 dalies d punktą ir 4 dalį reikia aiškinti taip, kad kai atlyginimą atrinktam ūkio subjektui visiškai užtikrina kiti nei sutartį dėl gelbėjimo paslaugų sudariusi perkančioji organizacija asmenys ir kai šiam ūkio subjektui, be kita ko, dėl to, jog naudojimosi nagrinėjamosiomis jo paslaugomis atlygio dydis priklauso nuo kasmetinių derybų su trečiaisiais asmenimis rezultato ir jam neužtikrinama, kad bus padengtos visos vykdant veiklą pagal nacionalinės teisės principus patirtos išlaidos, atsiranda nors ir labai ribota eksploataavimo rizika, ši sutartis turi būti kvalifikuojama kaip „viešoji paslaugų koncesija“ pagal šios direktyvos 1 straipsnio 4 dalį.

Šiai išvadai neturi reikšmės tai, kad naudojimosi atlygio dydį nustato ne vienašališkai gelbėjimo paslaugų teikėjas, o dėl jo sudaroma sutartis su socialinio draudimo įstaigomis, kurios pačios yra perkančiosios organizacijos, ir kad šį atlygį moka ne paslaugų naudotojai tiesiogiai atrinktam paslaugų teikėjui, o Centrinė atsiskaitymų institucija, atsakinga už šio atlygio surinkimą ir sumokėjimą, atlikdama

reguliarus išankstinius mokėjimus. Šiai išvadai iš tikrųjų neturi reikšmės ir tai, kad visus atlyginimus paslaugų teikėjui moka kiti negu perkančioji organizacija, su kuria jis sudarė sutartį, asmenys.

Todėl nors pagal dabar galiojančią Sąjungos teisę paslaugų koncesijos sutartys neregamentuojamos nė viena direktyva, kuria Sąjungos teisės aktų leidėjas suregulmentavo viešųjų pirkimų sritį, tokias sutartis sudarančios viešosios valdžios institucijos privalo laikytis pagrindinių ESV sutarties normų, visų pirma SESV 49 ir 56 straipsnių bei iš jų kylančios skaidrumo pareigos, kuri taikoma tuo atveju – tai turi įvertinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, – kai egzistuoja aiškus tarptautinis interesas dėl atitinkamos sutarties.

(žr. 28, 48–49 punktus ir rezoliucinę dalį)